

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Архирейська Н. В. Економічна безпека в контексті державної стратегії України. 8	8
Бабець І. Г. Використання потенціалу, нагромадженого при підготовці України до Євро-2012, як чинник фінансової безпеки регіону..... 11	11
Вавричук О. С. Оптимізація обсягів бюджетного фінансування житлово-комунального господарства..... 14	14
Вороніна Н.В. Соціально-економічний розвиток України: сучасні тенденції та перспективи фінансового забезпечення 16	16
Дяченко М.К. Теоретичні засади вдосконалення функціонування інституту бюджету розвитку місцевих бюджетів 19	19
Жабинець О. Й., Цюпко І. В. Роль та значення інституту страхування в системі соціально-економічного розвитку держави 22	22
Жидяк О. Р. Фінансові відносини та їх особливості в аграрній сфері 25	25
Зеленський А. В. Перспективи запровадження в Україні системи кредитування сільгоспвиробників під заставу аграрних розписок..... 27	27
Кірієнко Ю. А. Фінансова нестабільність та її потенційний вплив на товарні ринки України 29	29
Кулик І. М., Смоляк Д. Д. Переваги та недоліки англо-американської моделі корпоративного управління 32	32
Кураташвили Альфред А. Правовое обеспечение налоговой системы в интересах человека – принципиально значимая задача финансовой политики государства 35	35
Кураташвили Анзор А. Интеллектуальное обеспечение реализации финансового механизма социально-экономического развития – необходимое условие эффективного функционирования общества 38	38
Курило О.Б., Костецька І.В. Кредитний ризик банківської діяльності та система управління ним 40	40
Лимаренко В. А. Напрями активізації іпотечного ринку України 42	42
Медвідь В. Ю., Ломачинська Н. В. Податкове регулювання регіонального розвитку 46	46
Небава М. І. Проблеми підвищення якості системи соціальної підтримки населення та її оцінки 48	48
Оксенюк О. І. Механізм відшкодування податку на додану вартість в Україні... 51	51
Проданова І. І., Чопик В. В. Україна в системі міжнародних фінансових організацій 54	54
Сачовський І. М. До питань посилення ролі фінансового механізму в реформуванні агропромислового комплексу України 56	56
Семцов В. М. Експортно-імпортні операції підприємств в контексті тіньової економіки 57	57
Стахів Ю. Я. Сучасний стан боргової безпеки України 60	60
Супруненко С. А. Податкове планування як складова стратегії розвитку соціально-економічної системи держави 63	63
Фурманець К. Л. Фінансовий механізм формування та регулювання зовнішнього державного боргу України в умовах глобалізації 65	65
Швед В. В. Краудфандинг как новая модель экономики 68	68

підтверджують дані коефіцієнтів регресії відповідних ринків – 1,56, 0,70 та 0,85. За оцінками у 2013 році очікується відносно низький попит на українську продукцію на світових товарних ринках як наслідок невизначеності із розвитком подій як у США, так і у ЄС. Разом з тим, при умові відновлення зростання економік розвинутих країн, продовжує знижуватись конкурентоспроможність національної продукції через низьку інвестиційну активність.

На підставі проведеного аналізу можемо стверджувати, що товарні ринки України в умовах відкритості залишаються суттєво залежними дві внутрішньої монетарної політики та стану світової економіки загалом. Отже, останніми тенденціями фінансового ринку країни є відтік іноземного капіталу з банківської системи, зниження величини золотовалютних резервів, потенційна девальвація гривні. На тлі таких подій товарні ринки реагують на зменшення попиту на внутрішньому ринку та девальвацію зниженням виробництва. При цьому, зміна керівництва НБУ додає ризику фінансовому ринку, оскільки, за оцінками експертів, не передбачає проведення незалежної та прозорої політики. Спостережувані тенденції до фінансової нестабільності української економіки свідчать про необхідність оновлення наукового та практичного підходів до вирішення питань стратегічного характеру.

Література

1. Global Agenda Outlook 2013. World Economic Forum. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GAC_GlobalAgendaOutlook_2013.pdf
2. Eichengreen B. Exchange market mayhem. The antecedents and aftermath of speculative attacks / Eichengreen B., Rose A., Wyplosz C. // Economic Policy. - October 1995. – P. 249-312.
3. Corsetti G. Paper tigers? A model of the Asian crisis / Corsetti G., P. Pesenti and N.Roubini // NBER Working Paper No. 6783. – November 1998.- P.1-31.
4. Струченевский А.А. Эмпирический анализ финансовых кризисов в России / Струченевский А.А. // Экономический журнал ВШЭ. – 1998. – Т. 2. – №2. – С. 197-209.
5. Платіжний баланс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
6. Монетарний огляд за III квартал 2007-2012 років. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
7. Таблиці „Витрати-випуск” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>

УДК 338.242

**Кулик Інна Миколаївна, асистент;
Смоляк Дар'я Дмитрівна,**
Вінницький національний технічний університет

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

У наш час несамовитими темпами проходить розвиток більшості галузей економіки, тому на ринку з'являються все нові і нові фірми, організації, акціонерні товариства тощо. З відповідним збільшенням числа зацікавлених в успішному результаті своєї діяльності компаній зростають також рівень та інтенсивність конкуренції. Таким чином, приймаючи до уваги чи не найбільших “гравців” усіх груп країн – різного роду корпорації, необхідно приділяти значну увагу управлінню їх

діяльності в цілому, аналізу та вдосконаленню систем управління.

Хоча різні вчені висловлюють різні думки з приводу існуючих моделей корпоративного управління, але на сьогодні у світі сформувались такі три основні їх види: азіатська (японська), європейська (німецька), англо-американська [1]. Будь-яка функціональна модель безумовно формувалась під впливом різноманітних факторів, таких як: культура країн, звичаї ведення бізнесу, вимоги від законодавства, традиції, національний менеджмент тощо, тому серед них існують суттєві відмінності ведення справ. Розглянемо основні переваги та недоліки англо-американської моделі корпоративного управління.

Англо-американська модель корпоративного управління характерна для таких країн як США, Великобританія, Австралія, Канада і Нова Зеландія [2]. Безпосередньо, сама назва даної моделі стосується не спорідненості культур та звичаїв, а давніх англо-американських взаємин, які складались протягом багатьох століть. Англо-американська модель корпоративного управління увібрала в себе найтипівіші риси ведення бізнесу, зокрема бізнесу великих корпорацій, усіх країн, для яких вона є найбільш характерною.

Особливостями даної моделі є наступні:

1. Достатньо велика кількість власників акціонерного капіталу, як її ще називають, розпиленість або розпорошеність акціонерного капіталу. Тобто, для будь-якої корпорації в США, Британії та ряду відповідних країн характерна велика кількість дрібних акціонерів – відсутність в корпорації домінуючих інвесторів. Таким чином, навіть у найбільших корпораціях перелічених країн великими вважаються акціонери, які володіють 2-5% акцій.

2. Для англо-американської моделі корпоративного управління характерне трирівневе управління товариством: загальні збори, спостережна рада та правління [3]. Вищим органом управління корпорацією є загальні збори акціонерів, які проводяться, як правило, один раз на рік. Спостережна (наглядова) рада в англо-американській моделі складається з інсайдерів і аутсайдерів (незалежні директори) і налічує 13-15 чоловік. Інсайдери являють собою певних осіб, які безпосередньо працюють в корпораціях і певним чином пов'язані з управлінням корпорацією. До них зазвичай відносять виконавчих директорів або топ-менеджерів. Аутсайдери – це певні особи або ж фірми, які не мають прямого відношення до корпорації, не мають також і особистих інтересів у компанії. Зазвичай, до аутсайдерів відносять спеціально запрошених осіб або організацій для виконання певних важливих функцій. Правління корпорації – це колегіальний орган, який складається лише з працівників корпорації, і всі члени якого, переважно, мають рівні права. Правління займається питаннями обрання головного керуючого, а також і повсякденними проблемами функціонування компанії.

Ключовою фігурою загального процесу управління товариством найчастіше є головний менеджер, який приймає всі важливі рішення в процесі діяльності.

3. Внаслідок особливостей законодавства та економічних умов банки США в даній моделі відіграють незначну роль. У 1933 році був прийнятий закон Гласса-Стігала, який забороняє банкам мати у своєму розпорядженні більше, ніж 5% голосуючих акцій інших компаній. Причиною ухвалення даного закону є вимога «прозорості» операцій на фондовому ринку з метою запобігання спекуляції та конфіденційності вкладів в комерційних банках. Закон також покликаний усунути конфлікт інтересів, що виникає внаслідок злиття комерційної та інвестиційної діяльності банків.

4. Порівняно з іншими країнами в США існують найбільш суворі правила щодо розкриття інформації, оскільки діє чітка та врегульована система відносин між акціонерами [4]. Корпорації зобов'язані надавати про себе цілу низку інформації щодо фінансової звітності, виплат заробітної плати керуючому складу, частку акцій, що

знаходиться у їх володінні, детальні відомості щодо акціонерів з часткою 5% і більше від загального акціонерного капіталу, включаючи і дані про минулі місця роботи, назви компаній, які здійснюють аудиторську перевірку тощо. Розкрита інформація включається в річний звіт, а також до порядку денного зборів акціонерів.

У Сполучених Штатах Америки згідно до законодавства необхідно подавати до відповідних органів щоквартальні та річні звіти з повною висвітленою інформацією щодо їх діяльності, коли у Великій Британії це необхідно робити два рази на рік.

5. Усі корпорації зобов'язані діяти згідно з вимогами чинного законодавства тієї країни, де вони знаходяться та функціонують. Таким чином акціонерні компанії США підпорядковуються законам відповідних штатів, федеральним законам та вимогами комісії з цінних паперів та бірж. Корпорації у Великій Британії діють у відповідності з парламентськими актами, розпорядженнями колегії з цінних паперів та інвестицій.

Важливу роль в англо-американській моделі відіграють фондові біржі, адже саме вони визначають ступінь розкриття інформації, лістинг та інші вимоги до корпорацій.

6. У США власники акцій певних корпорацій не мають за собою права голосувати щодо розміру винагороди, у Великій Британії дане питання виноситься на голосування.

Безумовно, не існує у світі ні явища, ні побудованої моделі, які б не мали переваг чи вад відносно подібних до них, так як в реальному світі важко, а то й неможливо, створити що-небудь бездоганне. А тому і в англо-американській моделі корпоративного управління існують свої переваги та недоліки.

Навіть не будучи видатним експертом в сфері економіки, більшість знають гучні назви успішних американських корпорацій, які вже протягом десятків років не зникають з ринку. Так, одне з найбільш авторитетних і відомих економічних друкованих видань в світі – журнал “Forbes”, опублікував список найбільш впливових брендів світу у 2012 році. В топ-10 увійшли 9 американських компаній, які славляться не лише якістю своїх продуктів, а і авторитетом серед колег по бізнесу. А отже, корпорація “Apple” очолила даний рейтинг, складений журналом “Forbes”, “Apple” – найвпливовіший бренд у світі. Його вартість оцінюється в \$ 87,1 млрд. На другому місці опинилась компанія Білла Гейтса – “Microsoft”, вартість їх бренду в 2012 році становила – \$54,7 млрд. Третє місце в світі посіла компанія “Coca-Cola”, яка впродовж багатьох років залишається найбільш впливовою компанією у своєму сегменті, вартість їх бренду становить \$50,2 млрд. Далі йде “IBM”, вартість бренду якого становить \$48,5 млрд. П'яте місце посіла транснаціональна публічна корпорація “Google”, вартість якої сягнула \$37,6 млрд. Наступну сходинку зайняла знову ж таки американська компанія – “Intel”, вартість її бренду досягнула позначки в \$32,3 млрд. Сьому, восьму і десяту позиції зайняли компанії “McDonald’s”, “General Electric”, “Cisco” відповідно.[5]

А отже, без сумніву англо-американську модель корпоративного управління сміливо можна назвати більш ніж дієвою. Так як, дотримуючись правил даної концепції, ми на практиці можемо пересвідчитись в успішному результаті досягнення цілей, поставлених перед керівництвом компаній, що не обходиться і без безпосереднього дотримання канонів механізму функціонування даної моделі.

До недоліків варто було б віднести певну ризиковість, яку несуть власники акцій у зв'язку з відсутністю можливості керувати поточним станом діяльності корпорації, а також за англо-американської моделі існує певне “роздвоєння” вартості акцій на реальну і фіктивну, а також можливе зростання ринкової вартості акцій, що часто призводить до біржових криз.

Література

1. Волосковець Н.Ю. Порівняльний аналіз моделей корпоративного управління соціальною відповідальністю / Н.Ю. Волосковець // [Електронний ресурс]. - Режим

доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ekpr/2010_33/Zmist/21PDF.pdf

2. Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://ppa.gov.ua/about_agency/24539/24542/

3. Мороз О.В. Корпоративне управління на підприємствах України: постприватизаційний етап еволюції: Монографія / О.В. Мороз, Н.П. Карачина, Т.М. Халімон // Вінниця: Універсум. - Вінниця, 2008. – 180 с.

4. М. П. Мальська. Корпоративне управління: теорія та практика підручник / М. П. Мальська, Н. Л. Мандюк, Ю. С. Занько // Київ. «Центр учбової літератури». - 2012. - 360с.

5. Самые влиятельные бренды-2012: рейтинг Forbes // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.forbes.ru/sobytiya-slideshow/150789-samye-vliyatelnye-brendy-2012-reiting-forbes/slide/1>

УДК 330

Кураташвили Альфред Анзорович, д-р економ., философ. и юр. наук, профессор,
Президент Международной Академии социально-экономических наук,
Действительный член Нью-Йоркской Академии наук и Академик академии
политических наук США (Грузия)

ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ НАЛОГОВОЙ СИСТЕМЫ В ИНТЕРЕСАХ ЧЕЛОВЕКА – ПРИНЦИПИАЛЬНО ЗНАЧИМАЯ ЗАДАЧА ФИНАНСОВОЙ ПОЛИТИКИ ГОСУДАРСТВА

Принципиально значимой задачей финансовой политики государства является правовое обеспечение налоговой системы в интересах человека, ибо реализация социально-экономических интересов каждого человека должна быть главным показателем эффективного функционирования налоговой системы любого государства, действительно призванного служить интересам народа.

Следовательно, налоговая система в Истинно человеческом обществе – в обществе служащем интересам каждого человека, должна создаваться именно для реализации интересов народа.

Необходимо особо отметить, что без решения проблем налоговой системы невозможно, с одной стороны, эффективное функционирование общества и государства, а, с другой стороны, реализация прав, свобод и социально-экономических интересов человека.

Поэтому, правовое обеспечение налоговой системы в интересах каждого человека имеет принципиальное значение для эффективного функционирования общества и государства.

Вместе с тем, необходимо учесть, что независимо от уровня доходности государственного бюджета неправомерно говорить об эффективном функционировании общества и государства, если за счет увеличения доходности государственного бюджета ущемляются конституционные права, свободы и социально-экономические интересы человека.

Принципиально важно отметить, что финансово-правовое регулирование общественных отношений в условиях господства рынка, денег, капитала над человеком, как правило, нацелено на получение максимальной экономической выгоды – на получение максимального дохода государством даже за счет ущемления конституционных прав, свобод и социально-экономических интересов человека (?!).

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009